

PROPOZÍCIE

Eniki beniki 2025

regionálne kolo 30. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detských folklórnych súborov v okresoch Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom

Vyhlasovateľ:

Národné osvetové centrum

Organizátor:

Pohronské osvetové stredisko - kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja v Žiari nad Hronom

december 2024

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka detských folklórnych súborov Eniki beniki je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená deťom.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každé dva** roky.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti tradičného ľudového umenia a jeho folklorizovaných prejavov.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1. aktivizovať činnosť a podporovať rozvoj detských folklórnych súborov;
 - 1.2.2.2. systematicky popularizovať výchovu ľudovým umením a poukazovať na jej význam v komplexnej výchove;
 - 1.2.2.3. viesť deti k poznávaniu tradičnej ľudovej kultúry Slovenska a oblastí historicky obývaných Slováckmi;
 - 1.2.2.4. viesť k nadobúdaniu vedomostí vyučujúcich v oblasti etnochoreológie a metodiky výučby ľudového tanca a tým prispievať k rozvíjaniu zručností a umelecko-odbornému rast kolektívov a jednotlivcov.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátorom je Pohronské osvetové stredisko – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja v Žiari nad Hronom.
- 1.3.3. Súťažiaci majú zabezpečené cestovné náhrady a občerstvenie.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o končnom výbere kolektívov rozhoduje programová rada.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o workshopy alebo iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. **Termín konania regionálneho kola pre okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom je 05.04.2025.**

2.2. Súťažné kategórie

2.2.1. Súťaž nemá súťažné kategórie.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky detské folklórne súbory, ktoré vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky, alebo ktorých členovia majú štatút Slováka žijúceho v zahraničí a prezentujú materiál z územia Slovenska, presahujúcich hraničných regiónov, alebo z oblastí historicky obývaných Slovákmi.
- 3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa kolektívy prihlasujú **podľa miesta svojho pôsobenia**. Ak sa v mieste pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.¹
- 3.1.3. Do súťaže sa **prihlásite** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Kolektív prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým súťažným vystúpením**, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.²
 - 3.2.2. Celkový počet členov vo všetkých zložkách kolektívu môže byť maximálne **45 členov**.
 - 3.2.3. Súťažné čísla môžu mať trvanie **5 – 15 minút**³.
 - 3.2.4. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať so súťažným programom, s ktorým sa už v minulosti zúčastnili na celoštátnej súťaži a je starší ako 5 rokov. Z jedného detského folklórneho súboru môže byť prihlásené maximálne **1 súťažné číslo**.
 - 3.2.5. Pri prihlasovaní do súťaže **nesmú mať súťažiaci viac ako 16 rokov**.
 - 3.2.6. Hudobný sprievod – ľudová hudba/sólista inštrumentalista – je akceptovaný len v živom predvedení, vek hudobníkov je maximálne 18 rokov⁴. V časti choreografie môže byť odôvodnenom prípade použitý autorský hudobný záznam, ak je výrazovým prostriedkom choreografie.
 - 3.2.7. **Slušné správanie** je nevyhnutnou podmienkou pre všetkých súťažiacich. Zahŕňa dodržiavanie pravidiel etiky, rešpekt voči ostatným, korektnú komunikáciu a vyhýbanie sa urážlivým či nevhodným prejavom. Súťažiaci musia prejavovať ohľaduplnosť a správať sa tak, aby svojím správaním neprispievali k vytváraniu napätia alebo konfliktov. Porušenie tohto kritéria môže byť dôvodom na okamžité vyradenie zo súťaže.
- 3.3. **Kolektívy zahraničných Slovákov** sa prihlasujú e-mailom na adresu zodpovedného zamestnanca Národného osvetového centra a sú povinné zaslať videozáznam súťažného číslanajneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže Národnému osvetovému centru. Postup na celoštátne kolo vyhodnotí Národné osvetové centrum v spolupráci s vybranými odborníkmi.

4. HODNOTENIE SÚŤAŽE

4.1. Poroty

- 4.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti etnológie, etnochoreológie, choreografie, tanečnej pedagogiky, etnomuzikológie, hudobnej pedagogiky a pod. s adekvátnou viacročnou praxou.

¹ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo

² Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčani odbornej poroty

³ Porota môže v odôvodnených prípadoch akceptovať prípadné časové odchýlky

⁴Veková hranica sa viaže k termínu prihlasovania kolektívu do súťaže

4.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny. Zloženie odbornej poroty reflektuje zastúpenie všetkých týchto odborných orientácií.

4.1.3. Vymenovanie porotcov

- **Regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií. Programovú radu a celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**. Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.

4.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý je **vedúcim súťažného kolektívu, autorom súťažného čísla** alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi.

4.1.5. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže musí mať na túto funkciu **osobnostné predpoklady** a ľudský prístup, pričom:

- hodnotí nezávisle a v súlade s kritériami hodnotenia;
- dodržiava hranice korektného pracovného vzťahu, ku všetkým účastníkom a zložkám, ktoré sa podieľajú na koordinácii, príprave a realizácii podujatia, pristupuje s rešpektom;
- správa sa dôstojne, eticky a profesionálne;
- dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminuje z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

4.2. Hodnotenie súťaže

4.2.1. Hodnotenie sa vykonáva na všetkých stupňoch zaradením súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, prípadne mimo nich**.

4.2.2. Na celoštátnom kole súťaže sa ďalej udeľuje spravidla jeden **titul laureáta**.

4.2.3. **Na regionálnom a krajskom kole** sa udeľuje maximálne jeden priamy postup zo zlatého pásma do vyššieho kola súťaže.⁷ V prípade vynikajúcich vystúpení môže porota udeliť návrh na postup ešte dvom detským folklórnym súborom.

4.2.4. Organizátor krajského kola súťaže a programová rada v prípade celoštátneho kola súťaže rozhodne podľa koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

4.2.5. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

4.2.6. Ak súťažiaci poruší súťažné podmienky, toto porušenie sa pri hodnotení súťažného čísla **nezohľadňuje**. Porota je však povinná súťažiacich upozorniť na nedodržanie podmienok a v prípade postupu do vyššieho kola ich vyzvať, aby sa striktnie **riadili pravidlami súťaže**. V prípade závažného porušenia podmienok môžu byť súťažiaci zo súťaže **vyradení**.

4.2.7. Na **regionálnej a krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej úrovni** to vykonáva **každý člen odbornej poroty**. **Formulár hodnotiacej správy** je prílohou k propozíciám.

⁷ V prípade nedostatočnej kvality na regionálnom a krajskom kole má porota právo priamy postup ani návrhy na postup neudelieť.

4.3. Kritériá hodnotenia

- 4.3.1. **Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu** s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov.
- 4.3.2. **Rešpektovanie podoby a funkcie tradičnej príležitosti** (zábavný, obradový či slávnostný repertoár; zvykoslovný materiál a pod.).
- 4.3.3. **Rešpektovanie zákonitostí daného typu tanca a úroveň jeho interpretácie** (forma a štruktúra tanca, funkcia motívov v rámci motivických radov, etiketa tanečného prejavu - správanie a roly partnerov v tanci a pod.).
- 4.3.4. Rešpektovanie zákonitostí daného typu tradičnej detskej hry a úroveň jej interpretácie.
- 4.3.5. Dodržiavanie **štýlovo-interpretáčnych znakov hudobno-spevného štýlu** danej lokality/regiónu **a úroveň ich interpretácie** (výber piesní k typu tanca, typ hudobného zoskupenia, rytmika, harmonizácia, tempo, variačná technika, súhra jednotlivých hudobných nástrojov pri skupinovej hre, komunikácia s tanečníkmi, hlasové prejavy – pokriky, ujúkanie a pod.), pričom detský hudobný sprievod je hodnotený bodmi navyše.
- 4.3.6. **Funkčné využitie tradičného odevu, obuvi a rekvizít.**
- 4.3.7. **Tvorivý prístup pri umeleckom spracovaní** a primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov.
- 4.3.8. **Celkový dojem.**

4.4. Ceny

- 4.4.1. V súťaži sa udeľujú vecné ceny a diplomy.
- 4.4.2. Laureát a vybraní najúspešnejší súťažiaci sa budú prezentovať v scénických programoch na Folklórnom festivale Východná 2025.

5. KONTAKT

- 5.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Pohronského osvetového strediska pre folklór:

Jana Miháliková, Pohronské osvetové stredisko – kultúrna inštitúcia BBSK
Dukelských hrdinov 321/21; 965 01 Žiar nad Hronom
folklor@osvetaziar.sk;
pos.vzdelavanie@gmail.com
0905/11 77 95

6. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 6.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním riaditeľkou Pohronského osvetového strediska.
- 6.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 6.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 6.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažný kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 6.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasujú, že berú na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
 - 6.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s ich podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiacich na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),
 - 6.5.2. obrazové snímky (podobizne) súťažiacich budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutých súťažiacich nie je potrebný,
 - 6.5.3. použitie obrazových snímkov (podobizní) súťažiacich podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s ich oprávnenými záujmami.

- 6.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeljej osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeljej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich požiadavky a problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 6.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že svojím súťažným umeleckým výkonom, prípadne použitím autorského diela v rámci súťažného umeleckého výkonu, nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má usporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- 6.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Pohronskému osvetovému stredisku, Národnému osvetovému centru a organizátorom ďalších kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, ale nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 6.9. Osobné údaje súťažiaceho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci vyhlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.